

med undervisningen i hjemkundskab med henblik på at få nogle ordentlige bospisningstilbud i skolerne?

Vi kunne også se på daginstitutionerne. Udviklingen i landets daginstitutioner er, så vidt jeg kan konstatere, at der er færre og færre steder, hvor der finder madlavning og bospisning sted, og man går i stigende omfang over til, at børnene selv har madpakker med. Og det er ikke sket ud fra nogen som helst ernæringspolitiske eller forebyggelsespolitiske overvejelser. Det er ganske enkelt sket, fordi det har været et relativt nemt område at skære ned på, når man skulle justere de kommunale budgetter.

Vi kunne også tage sygehusområdet. Vi har diskuteret det før; vi har haft en konference, og der er blevet sagt pæne ord, men så vidt jeg kan se, er der ikke sket ret meget endnu. Sandheden er jo den, at det stadig væk er sådan, at der er utrolig mange mennesker, der bliver mere syge, end de var i forvejen, ved at blive indlagt på landets sygehuse, fordi ernæringspolitikken er helt fraværende. Der er ingen, der har ansvaret. Der er ingen målsætninger, der foregår ingen målrettet indsats med henblik på at sikre en ordentlig ernæring under indlæggelse. Der er virkelig brug for at gøre en indsats på det her område.

Også på andre områder synes jeg at redegørelsen er mangelfuld. Man kunne pege på sammenhængen mellem det ydre miljø og befolkningens sundhedstilstand. På det område er redegørelsen stort set helt tavs. Men det er jo en kendsgerning, at en lang række af de miljøfremmede stoffer, som findes i vores omgivelser, har en mere og mere sikkert dokumenteret effekt på befolkningens sundhedstilstand.

Lad mig nævne sådan noget som de østrogenlignende stoffer, der findes i sprøjtemidler, og som findes i en lang række industriprodukter. Der er efterhånden ingen tvivl om, at de er kraftigt medvirkende til den stigende forekomst af brystkræft. En ægte forebyggelse af de stigende antal brystkræfttilfælde ville være at fjerne de kemikalier i vores omgivelser, som forårsager kræften.

Og der bliver jeg nødt til at sige til Venstres og De Konservatives ordførere, at screening er altså ikke under nogen omstændigheder forebyggelse. Hvis man tror på screeningmodellen, kan der være tale om en tidligere diagnosticering og dermed en tidligere behandling. Det er ikke forebyggelse, og det er i øvrigt højest usik-

kert, om det har nogen reel effekt på længden af ens liv og på overlevelsesmulighederne, og derfor er det meget problematisk. Men en ægte forebyggelse af sådan noget som brystkræft var at sætte ind mod de østrogenlignende stoffer i vores omgivelser.

Der er heller ingen tvivl om, at udstødningen fra biler og lastbiler, de mange partikler, der er i luften, er medvirkende til den kraftige stigning i antallet af luftvejssygdomme, af astma, allergi, eksem, som er et af de helt store problemer. Det er også påpeget i redegørelsen, at det er et af de stigende og voksende voldsomme problemer, men der er slet ikke knyttet nogen kobling til forurening fra biler og lastbiler, og det ville være den ægte forebyggelse at sætte ind her.

Det er også en stadig mere dokumenteret kendsgerning, at bly og kviksølv og andre tungmetaller i vores omgivelser fører til en senere udvikling af børns hjerner og centralnervesystemer, og det har en lang række afledte sundhedsmæssige konsekvenser. Ingenting i redegørelsen. Det ville være ægte forebyggelse at sætte ind på det her område.

Hvis vi ser på, hvordan man fra regeringens og centraladministrationens side har prioriteret den såkaldte miljømedicin, altså sammenhængen mellem det ydre miljø og sundhedstilstanden, er sagen jo den, at regeringen indtil for nylig i hvert fald decideret har nedprioriteret området ved at nedlægge den afdeling i Sundhedsstyrelsen, der havde ansvaret, og at man først for nylig er vendt om, så man igen fra regeringens side er begyndt at love, at man vil opprioritere indsatsen, så den som minimum kommer til at være på det niveau, der var tidligere. Det synes jeg er for svagt. Der er virkelig brug for, at nogen påtager sig det samlede ansvar for at holde øje med og sætte ind over for de sundhedsskadelige effekter af vores ydre miljø.

Det sidste område, som jeg vil nævne, som jeg mener er alt for svagt prioriteret i redegørelsen, er arbejdsmiljøet. Og jeg er godt klar over, at det ikke er sundhedsministerens ressortområde, men vi er jo alligevel nødt til, når vi diskuterer en forebyggelsespolitisk redegørelse, at inddrage de områder, som har stor betydning for befolkningens sundhedstilstand. Og især når man fra regeringen og også fra vores side meget gerne vil gøre noget ved den socialt betingede ulighed, er arbejdsmiljøet et helt uomgængeligt område at tage fat på.